

TRANSILVANI'A.

Fóia Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana
si cultur'a poporului romanu.

Acésta fóia ese cate 3 côle pe luna si costa 2 fr. v. a. pentru membrii asociatiunei, éra pentru nemembrii 3 fr. Pentru strainatate 4 fr. cu porto postei. Abonamentulu se face numai pe cate 1 anu intregu. — Se abonéza la Comitetulu asociatiunei in Sibiuu seu prin posta seu prin dd. colectori.

Nr. 17.

Brasiovu 15. Augustu 1868.

Anulu I.

✓ Despre medicina cu respectu la poporul romanescu.

Eceselent'i a sa D. presiedinte alu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu a dîsu in cuventarea sa tienuta in siedint'i a comitetului asociatiunei din 17. Septembre s. n. a. tr. intre altele si urmatóriele multu insemnatórie cuvente: „Se damu poporului in mana un'a fóia periodica in stilu populariu, care se nu lipsésca din nici un'a comună romanésca, in care se se intalnésca toti membrii asociatiunei mai desu decatu la adunarile generale, unde se se intalnésca prin lucrările loru teologulu si juristulu, mediculu si techniculu, pedagogulu si economulu etc. si eu totii fiacare in ramulu seu se dea invetiaturi practice pentru poporu, se impartasiésca fiacare observatiunile, cunoscientiele practice, cate au adunatu in folosulu poporului tieranu, adeca teologulu moral'a cea nefalsificata a invetiaturei lui Christosu, juristulu modulu de a'si scutti averea si libertatea persoanei inaintea legei, mediculu de a'si conserva si apera sanetatea etc.“

Cá unulu ce am onóre a fi membru alu acestei asociatiuni, dandu acestoru cuvinte atentiunea cuvenita, am vrutu se satisfacu indata acestei provocari cu atatu mai multu, cu catu ca eu cá unulu care am traitu mai tota viéti'a mea intre poporu si mi s'a datu ocaziune a'lu cunósce din tote partile, sciu ce'i lipsesce, inse starea sanetatiei nu m'a ertatu pana acumă.

Crediu ca nu me voiu insiela, déca voiu presupune, ca stimatii cititori me voru canta in aceste ale mele ocupatiuni pe terenulu chiamarei mele, adeca alu Igienei (sciint'i a despre

sanetate) si alu educatiunei; totusi nu'mi vine se crediu, ca tocmai pe acestu campu, dupa cele impartasite órecandu de mine, pana astazi inse mai uitate de toti, me voru cauta in acésta directiune, in care me aflu de presenþu; inse pentru acést'a 'mi voiu da socotél'a in decursulu disertatiunilor cu cugetu a impartasi in folosulu publicu dupa cunoșcentiele ce mi le am agonisitu dintr'o parte prin unu studiu indelungatu, din alta parte prin propria'mi experientia. Se venim uara la obiectu.

Antipathia românilui catra medicina si medici.

Românilu s'a consideratu si se considera inca si astazi nu numai de straini, uara pote si de noi cei mai cultivati, de crudu si necultivatu, candu abominéza medicin'a si nu are incredere in medici. Si pentru ce? pentru ca dupa opiniunea in care se afla astazi popórale civilisate, bolnavulu are se consulte pe medicu, se ia ce renduesce acesta, tocma de aru fi si veninu, ca-ci in man'a medicului исcusit u e veninu, inca si de s'aru revoltá totu trupulu lui in contr'a inimiculu strajnu si l'ar arunca — vomi — afara. Óre inse au ómenii dreptu se judece asia pe romani? Ba nici de cumu! Romanulu are intru adeveru o aversinne (greatia) catra medicina, prin acést'a si catra medici, inse acést'a este, dupa opiniunea celoru mai renumiti medici moderni, nu numai asia numiti fisiurgi, ci si de casta, basatu pre óresicare cunóscere psichica nesimtibile despre aceea ce este priintiosu unui organismu (individu), éra acésta cunóscere se numesee instinctu seu boldu firescu, care in organismele animali fara minte este condicatoriulu si regulatoriulu vietiei loru; éra in organismii cu minte (in ómeni) remane cu atat'a mai desvoltatu, cu catu acestia nu se voru fi prea abatutu dela legile naturei in traiulu vietiei loru.

Cá se ilustramu assertulu nostru cu dovedi dela ómeni renumiti, dela auctoritati europene, dela barbati de specialitate, vomu cito cate ceva din scriserile renumitului profesor in Lips'a dr. Bock, ale carui scripte de 20 de ani incóce au fostu incoronate de unu succesu, ce se pote numi gigantnic. Éta ce dice acestu mare medien:

„Este o fapta nedisputabila, ca atatu ómenii, catu si animalele bolnave se insanetosiéza tocmai asia bine, candu le lipsește orice medicina, că si cu intrebuintarea cea mai acurata dupa cele mai deosebite metóde. — Din norocire in cele mai multe bôle obvinu de sine, inca si in contr'a apucaturei medi-

cali astfelii de procese, care partea bolnava o reasiédia în starea de sanetate reîntregită. Acestea procese s-ar putea numi puteri vindecatorie naturali. Acestea urmăză după nesce legi fórte ecsacte, care domnescu în corp; de aceea cele mai multe bôle se potu lasa cu totulu în grij'a naturei, adica fara nici o medicina. Medicii nu cunoscu bine procesele vindecatorie naturali, care se desvólta de sinesi în organismulu bolnavu, apoi nici ca 'si dau silinti'a că se le cunósca, ba de multeori prin aplicarea medicinelor le impedece si le ruinéza; de aceea în cei mai multi din acesti domni, că si in toti cearlatanii lecitori, pre langa o fala ridicula se nasce si opiniunea, că si candu caus'a indreptarei, séu si a insanetosiarei bolnavului ar fi aceea ce ii prescrisera ei că medicina séu cura, éra nu dispusetiunea naturala a organismului omenescu."

„Art'a medicinei ar castiga în tempulu nostru védia multu mai mare, déca cei mai multi vindecatori în desiertatiunea loru n'aru adscrie metodului tractarei loru si medicinelor prescrise de ei totu ce se intempla bine cu bolnavulu în decursulu tractarei unei bôle, aruncandu totu ce se intempla reu asupr'a naturei, candu totusi in cele mai multe casuri se intempla tocma din contra. Si pentru ce facu ei acést'a? Pentrua medicii inca totu nu cunoscu procesele cele firesci vindecatorie, dela care mai in tóte bôlele depende schimbarea simptomelor, si nici nu vreu a le cunósce, din cauza ca ei n'au vediutu niciodata decursulu unei bôle lasate de sine, numai in grij'a naturei, fara nici o medicina, de aceea nu sciu ce pôte produce natur'a in bôle. In medici s'a incuibatu din capulu locului credinti'a despre marele efectu alu nenumeratelor medicine, care 'si au originea loru inca din intunecós'a vechime, pre candu nici nu sciá observa bine. Acele medicine trebue se fia cunoscute acurat in ecamenulu medicinalu si se se afle in tóte apotecele totudeau'n'a in calitatea cea mai buna. Acea credintia, precum si insielatóri'a convingere despre acsiom'a ce se numesce experienti'a medica (empiria), ii face se crédia, ca ar fi o crima a se indoi despre acelea efecte (ale medicinelor) si despre acea experientia. Pre cei ce se indoiescu de asemenea lucruri, medicii dandu din umeri ii bajocurescu de tonti, carii voiescu se dejosiésca sciinti'a medicinei si pe domnii sei. Oh, ce seurti de vedere sunt ei! Medicii carii alérga totu numai după medicine multe si se tienu strinsu de cunoscutulu loru: „post hoc, ergo propter hoc (după aceea, asiadara pentru aceea),“ nu'si castiga nici o idea despre ceea ce pôte presta si

ce ar trebui se presteze sciintia medicinei. Ei se incerca se afle pentru boala totu numai medicine anumite si forme ce se numescu medicamentale, pre candu! sciintia cauta ca se previi, se impedece boalele, sau ca in decursulu loru se le dea ajutoriu prin midiulocce dietetice conditionate de natura.

„La tractarea unei si aceleiasi boale cele mai feliurite midiulocce si metode medicinale, precum si nefacerea nimic a sau ridicululu hocus-pocus ducu totu la unu scopu; in sciintia despre medicamente (farmacologia) se recomanda unulu si acelasi midiulocu asupra unei multimi de cele mai diferite boale; totu acelu midiulocu din partea unoru medici se inaltia pana la ceriu pentru efectulu seu celu ecsezentu, era din partea altor a se pune la o parte ca neeficace; mai incolo, candu consulta mai multi medici asupr'a unui casu de bolla, fiestecare se recomanda si vrea se reesa cu leculu seu de predilectiune. Aceste tote inse nu conturba pe unu practicu bunu, care cugeta (sau mai bine nu cugeta) si dice: „totusi eu voi continua totu cu aceasta cura;“ era superstiios'a omenime ce vré se inghitia numai leuri, ilu ajuta in metodulu lui cu tota fidelitatea.“

Pana candu laicu (nemedicii) ca si lecitorii petrecu in preocupatiunea falsa, ca ar fi cu putintia artei medice se deerasi prin medicine sanetate si putere si ca aru putea dintr'odata fermecat urmarile educatiunei negrijite, ale moletiunei si necumpetului prin recepte scientifice, pana atunci omenimea nici nu se va decide la o viatia rationabila si naturala. Numai atunci poate fi activitatea unui medicu scientific cultivata, in adeveru binecuvantata, candu din publicu va inceta cu totulu credintia in minunile medicinali si candu va ajunge la convingere, ca si trupulu omenescu se conserva totu dupa legi nestramutabile, care nu se potu resturna nici odata sub nici o impregiurare. In timpulu candu siarlataneria si insielatiunea face venatore in tote formele asupra pungei bolnavei omenimi si tote matahalele medicinei intreprindu propaganda la publiculu laicu, medicina trebue se se pogore in interesulu binelui comun de pe oracululu delficu si se'i placa a ne lasa se'i cautamu in carti si se o desgolim. Tempulu a trecutu, candu cutare sciintia putea remane eschisiva proprietate a unei caste, ci trebuie se vina odata tempulu, candu nu vomu crede mai multu, ci vomu sci.“

„De ce se nu ertamu laiciloru parerea intortocata si superstitioasa, de multe ori si batjocuritoria de mintea sanetosa despre

midiulócele si metodele vindecatórie? Au nu se afla in superstițiune si cei mai multi medici, candu ei cu pretiōsele sale midiulóce provenitórie parte din intunecós'a vechime, parte din inventiosulu timpu mai nou, potu vindecá bólele, numai déca le ajuta procesulu vindecatoriu alu naturei? Acésta superstițiune a mediciloru eredită din generatiune in generatiune despre puterea vindecatória atatu a medicamentelor privilegiate, catu si a celoru concesionate, este totuodata caus'a, cumca medicin'a se inavutí cu un'a massa de asia numite midiulóce vindecatórie si metóde vindecatórie. Ea se inavutiesce si pana astadi, pentruca mai la tóte bólele mediculu scie se laude feliuritele sale medicamente, bai si metóde medicinale de predilectiune, care inse nu de multu era privite că nefolositórie, fara totusi că se fia fostu lapelate din inventariulu medicamentelor (farmacología), ci ele au remasu că nesce marimi istorice in capetele mediciloru pentru totudeau'n'a in suvenire placuta. De aici vine, ca atatu laicii, catu si medicii la cutare bóle intrebuintiéza fara nici o judecata totu dupa datin'a invechita mai multe medicamente, care in locu se ajute, potu si strica, séu ca ele nu ajuta nimicu (séu póte numai apoteciului, carele vinde cu 99% castigu) etc. etc."

Dupace susu numitulu mediecu ne da acestea invetiatiuri de mare importantia, apoi mai adaoge:

„Nici o apoteca mai multu! Inse josu si cu medicastrii, cu magnetisatorii si cu somnambulii, cu amuletele si cu lécurile misteriose! Pre catu tempu va tinea acésta insielatiune si acestu hocuspocus, omenimea nu se va insanetosia. Pre catu tempu omulu nu'si castiga chiaru din scóla cunoscintia despre trupulu seu, pana atunci elu insusi isi va submina necontenitu sanetatea si viéti'a. Pana candu medicii tindu a'si conserva nimbulu că si nisce angeri vindecatori, pre catu ei nejudecandu'si propri'a slabitiune omenésca, se incérca a vindeca tóte bólele, in locu se caute a le preintimpina, facêndu pc ómeni că se cunóscă condițiunile, prin care se póte conserva sanetatea, puterea si frumseti'a trupului si se scutesce de multele inriurintie bolnavitórie, pana atunci atatu alopatic'a, catu si homeopatic'a, idropatic'a, scrotic'a, simpatic'a mistica si gimnastic'a amagitura medica, voru mai costa bani multi, sanetate ruinata, póte si viéti perduite.“

Dupa acestea acelasi germanu eruditu dechiarandu, ca omenimea nu mai are trebuintia de medici din clas'a acelor'a,

carii curéza pe bolnavi cu asia numitele medicamente si dupa nu sciu ce metóde, se adreséza catra noi asia:

„Cetitoriile cugetatoriu! Óre nu reflectezi tu la nimicu ve-dindu si audindu in tóte dilele, ca aceeasi bólă se vindeca cu cele mai diferite tractamente, prin cele mai diferitórie me-dicamente si hocuspocus? Ómeni nepregatiti de locu, fara nici o idea de medicina, vindeca bólele tocma asia de bine, că si medicii cei mai renumiti. Ómeni si animale se vindeca fara medicamente, care adesea cu tóta laud'a loru nu ajuta nimicu la bólle. Alteori bolnavulu bogatu tocma asia pucinu se póté ajuta, că si sarmanulu bolnavu. Acelasi mediu de auctoritate mare iti recomanda la aceeasi bólă candu unu medicamentu candu altulu, că celu mai bunu si mai salutaru. Si érasi, medici de renume mare iti recomanda totu pentru o bólă medi-camente cu totulu opuse. In fine vei fi mai reflectatu si atat'a, ca pre langa tóta asia numit'a propasire in medicina si pre langa cele mai diferite metóde de cura, numerulu celoru morti si alu celoru insanatosiati preste totu luandu, remane totu celu de mai nainte.“

„Sciint'a medicinei, despre care inse cei mai multi vin-decatori nu voru se scie nimicu séu pré pucinu, ne invétia, ca bóllele nu se potu vindeca in altu modu, decatul numai prin urmarea séu observarea intielépta a acelora legi, caroru tru-pulu bolnavu este supusu că si celu sanetosu. Din acestea legi dietetice si respective igienice vindecatórie cele mai sublime sunt:

1) Organismulu bolnavu cere crutiarea cea mai mare.

2) Bolnavulu se se tienă intr'o stare cu totulu regulata si linistita si se incungiure orice lucru neusitatuu.

3) Trupului bolnavu se i se dea cele trebuintiöse la sus-tinerea vietiei in mesura corespundietória.

4) Orice inriurintie stricatiöse, care aru veni din afara, se fia indepartate dela bolnavu; mai virtosu aerulu stricatu, fri-gulu si caldur'a mare, tragerea aerului, umediél'a si tóte irita-tiunile, substanciile veninöse, afectele inimei si altele că ace-stea firesce ca trebue se incercam a le delatura, care cau-sa sera ból'a si póté fi ca ii mai dau nutrementu.“

Se intempla de multeori, ca unele patimi indelungate se vindeca in timpu scurtu cu totulu, dupa ce ai descoperit si

delaturatu caus'a bólei, care pana atunci iti era necunoscuta. Pentru că se descoperi asemenea cause, in mai multe casuri n'ai trebuintia de vreo mare sciintia, ci numai de o minte sanetosa.“

„Dintre renumitele midiulóce intaritórie, precum: chinal-feru, vinu, bai minerale si de mare, muschiulu de Islandi'a, sago, Arow-root, revalenta s. a. nici unele nu intarescu, si nu ecsista in apoteca nici unu midiulocu intaritoriu, de si far-macologi'a este plina de asemenea midiulóce. Trebuie dara se ecsercitam si óresicumu se desvoltamu partile constitutive ale organismului, éra mai cu deadinsulu sistem'a muschiularia, a nerviloru, pelea, organele mistuitórie, cumu si cele resuflatórie si ale udului etc., atatu nutrindule moderatu, catu si schim-bandule activitatea cu repaosulu.“

(Va urma.)

Din actele societatiei „Transilvania“ pentru ajutoriulu studentilor romani din Transilvania si partile ei.

(Continuare).

Darea de séma a dlui presiedinte alu societatiei din
22. Octomvre 1867.

Domnii mei!

Conformu statutelor societatii, trebuia se ve convocu pentru dio'a de 1. Octomvre. Caus'a principala ce me impedicà de a me conforma statutelor in acestu punctu a fostu, ca ne lipsia condicele necesarie, fara de cari nici membrii nu se putea inscrie, nici socoteli nu se putea da in modu regulariu. In fine, multiamita patriotismul si generositatii Dlui ministru-presiedinte alu cabinetului Stefanu Golescu, tóte condicele de care avuramu trebuintia, se tiparira in tipografi'a Statului, fara de nici o cheltuiala din partea nostra. Membrii ai comitetului si ai societatii 'si detera apoi tóta silint'a de a inscrie membrii si sumele intrate dupa regulele comptabilitatii. Suntemu cu deosebire indatorati Dlui G. A. Bageru, unulu din comptabilitii societatii, omu specialu in asemene materia, pentru activitatea si intelligent'a de care a datu proba in acésta lucrare. Nu mai pucina lauda merita alu douilea comptabilu alu societatii Dn. Eugeniu Crisianu. Domnealoru, impreuna cu alti doui trei

membrii, pana năpteau tardiș stetea ocupati cu purtarea condicelor. Indată ce condicele fura în regulă, conformu decisiunii comitetului, s'a convocat adunarea pentru dia de astăzi. Veti binevoi dar a ne escusa pentru această întârziare.

Înființânduse societatea pre timpu de vacanția, comitetului la începutu era în neputinția de a tine săedintie regularie. Cu toate acestea, atât membrii ce remasera în București, cat și cei absenți, facura totu ce le stetea prin putinția pentru înmulțirea membrilor societății. În timpul din urma tineramur săedintie regularie, precum și binevoi a vedea din procesele verbale ce se încheiau.

Eata acumu, Domnii mei, starea societății.

Numerulu totalu alu membrilor societății pana acumu este 421.

Dupa condice si dupa bilanciul casieriei dela toti acesti membrii a intrat in cassa pana acumu sum'a de 12,856 lei 25 parale. In această sumă totală se coprindu și lei 521 p. 11, procente pre 6 luni, ce ni se cuvinu dupa unu bonu alu vîstieriei statului.

Din această sumă

1) s'a cheltuitu in trebuintele societății lei	497	par. 33
2) S'a datu cu imprumutare la vîstieria statului lei 10,425	par. 36	cu
10 la sută pre 6 luni, pentru care		
prîimiramur unu bonu de	"	10947
3) Se afla in numerariu in cass'a societății	"	7
	1411	" 25

Aștefăiu, scădiendu cheltuielile, fondul societății in bonu si in numerariu este lei 12,358 par. 32.

A datu proba de unu raru zelu patrioticu onor. Dn. prefectu de Covurlui A. Lupascu, care dejă ne tramise 100 galbeni, si preste pucinu avem se mai prîmimus dela Dlui inca celu pucinu 500 galbeni, bani adunati dela membrii inscriși prin staruini'a Dlui. — Dn. Giurgea ne tramise 52 galb. dela membrii formati in Husi. Dn. Paladi prefectulu 39 galb. adunati in Brail'a s. a. Doi membrii ai comitetului, intre carii onor. nostru cassieru Dn. Ioanu Martinoviciu, detera cate 640 lei odata pentru totudeau'n'a. Dela unu altu onor. D. membru alu comitetului avem promisi 30 galb. Mai multi detera sume de celu pucinu 12 galb., carii se voru si propune D-v. spre recunoșcere că membrii ai adunarii.

Procedur'a ce urmează comitetului cu inserierea membre-

loru si priimirea baniloru, este acést'a: Se impartu liste de membrii membriloru comitetului. Acestia potu se le incredintieze vercui pre respunderea D-loru. List'a cu membrii si su-melete inscrise se presenta comitetului. Comitetulu face a se inserie membrii in condice, constata prin procesu-verbale priimirea baniloru si ordina versarea loru in cass'a societatii. Tre-cêndu banii preste sum'a de 30 galb., comitetulu luandu'i din cassa i da cu imprumutare la vistieri'a statului pre numele presiedintelui societatii, éra bonulu ce se priimesce, comitetulu ilu incredintiéza cassierului.

Domnii mei! cea mai mare parte din listele impartite inca nu ni s'a innapoiaiatu. Speram ca au se se faca membrii numerosi si au se intre sume insemnate dela Craiov'a, Ploesci, Brail'a, Giurgiu s. a. Afara de acésta multi din membrii au platiu numai tacs'a pre Iuliu.

Societatea deabia a inceputu.

Se nu uitamu ca ea s'a infintiatu in timpulu celu mai nepotrivitu pentru scopulu ei, in timpu de vacantia. Se nu perdemu din vedere, ca intr'o tiéra plina de desilusiuni, unde atatea intreprinderi de totu felulu, atatea insociri au murit u inainte de a nasce, cetatiémii nu totudeau'n'a au motive de ajunsu de a alerga in sprijinulu unei societati, pana ce ea nu da mai anteiu probe invederate de soliditatea fintiei sale. De alta parte comitetulu insusi a gasit u de cuviintia a procede la inceputu cu órecare bagare de séma, si chiaru cu órecare reserva; elu a crediutu, ca trebuia a'si pastra totu zelulu si tóta energi'a pana dupa ce va da mai anteiu dovada, prin carea se dea séma inaintea acestei adunari si inaintea publicului, ca acésta societate, prin administratiunea sa regulata, că si prin inaltulu ei scopu si constanti'a membriloru ce o compunu, merita inerederea si spriginulu a tóta Romanimea.

Cu tóte acestea constatamu cu fericire, ca societatea si pana acumu a fostu pretutindene intimpinata cu o viia insu-fletire, ea a fostu sprijinita cu caldura de diuariele din tóta Romanimea si mentionata cu lauda de multe din cele straine. Orasiele Romanici era se faca mai multu daca avému colectori pretutindine. Acumu speru ca vomu avé, si dupa ce lumea se va incredintia de seriositatea si soliditatea societatii, ea va prospera precum pucine altele au prosperat pana acumu.

Societatea „Transilvani'a“ esista.

Deabia nascuta, in cursu numai de trei luni, ea 'si-a cre-
atu unu fondu de preste douaspredice mii lei.

Daca societatea s'ar opri la acestu fondu, ea ar putea totusi crea la anulu unu stipendiu de 200 fiorini pre anu, stipendiu insemnat pentru romanii de preste Carpati. Cu fondul ce avem, putem deja contribui la crescerea unui roman pentru patri'a si natiunea nostra.

Dar nu ne oprimu aci. Pana la Craciunu, numai cu cei 500 galbini dela Dn. Lupaseu, avem un'a mia galbini. Unu capitalu de un'a mia da unu stipendiu de 600 fiorini pre anu. Nici unulu din stipendiele de preste Carpati, destinate pentru strainatate, nu e atatu de mare.

Inca odata, societatea „Transilvani'a“ exista; ea e intemeiata dejá, ea nu mai poate cadea: ea nu poate decat se prospere de aei inainte. Catra avutii tierei nici avuram curagiul a ne adresa pana acumu. De astazi inainte nu ne va mai lipsi curagiul de a ne adresa catra toti cu deplina incredere. De astazi inainte speru ca meritam crederea tuturor.

Idea fundamentala a societatii, stringerea legamentelor de fratia intre junimea studiosa din toate partile Romaniei, se n'avem indoéla, va stringe cu incetul pre toti romanii in aceasta societate, alu carei scopu sublimu e imprumutatu si fratiescu ajutoriu pentru luminarea Romaniei. Ide'a societatii nostre a produsu indata la inceputu unu efectu moralu imensu, si anume acele stipendie inspirate de adeverat simtiu nationalu si create mai totudeodata cu societatea nostra, stipendiele judetielor Galati, Brail'a s. a. Ce nu va produce aceasta fecondă idea in viitoriu!

Constantia numai si concordia!

Constanti'a invinge toate dificultatile; concordi'a maresce si cele mai mici lucruri, precum inconstantia si discordia restorna si cele mai mari. Constantia dar si concordia, si societati ca a nostra voru dura in sempiternu ca ginta romana.

Siedinti'a adunarei societatii „Transilvani'a“ e deschisa.

(Acesta dare de séma fu petrecuta dela inceputu si pana la fine de cele mai entusiastice aplause ale adunarei).

Galati, 26. Septembre 1867.

Domnule presedinte!

Am onore a ve incunoscintia, ca subscriptiunea pentru societatea „Transilvani'a“ a produsu pana acumu in acestu judetiu sum'a de 160 galb., un'a suta siedieci de galbini.

Din aceasta suma incasandu 100 galb., un'a suta galbini, me grabescu a ve-i espedui odata cu acesta.

Listele ce mi-ati confiatu sunt inca in cursu de subscriptiune pe la mai multe persoáe binevoitóre, caror'a si eu le amu confiatu, si sunt intemeiatu a crede, ca in doua trei luni voiua avea fericirea de a ve trimite o suma de celu pucinu 500 galbini.

Simtiementele romanesce cu care e privita ideea fericita a societatii Transilvani'a, me autorisà a spera unu resultatu chiaru mai mare decatul acest'a.

Acést'a m'a indemnatus a lua asupr'a mea de a retiené inca listele de subscriptiune, sperandu ca nu me veti tinea de reu.

Se traiésca societatea Transilvani'a! se traiti Domnule presiedinte.

A. Lupascu.

(Va urma).

Clio.

(Continuare).

E Cod. Dipl. Tomo II.

Anno

- 1363 Pagus saxonius Nagy Kapus Sedis Mediensis vocatur Possessio regalis. Pag. 49.
1365 Saxones erant cum exercitu Regis in Bulgaria. P. 79.
1365 Terra Saxonum Juris regalis. P. 80.
1366 Nobiles in medio Saxonum. P. 109.
1366 Universitas Saxonum Sedium Cibiniensis, de Megyes et de Selyk. Pag. 110.
1366 Misit Ludovicus Rex commissarios, ut pote Nicolaum de Zech Bauum Croatiae et Petrum de Jara, Vice-Vajvodam Transilvaniae, in medium nobilium siculorum et Saxonum ad componendas lites. P. 83.
1374 Nobiles inter Saxones. P. 146.
1377 Seniores, Judices, Cives et Provinciales universi de 7. Sedibus Provinciae Cibiniensis. P. 149.
1381* Saxonum Universitas. Reg. Arch. Tomo II. p. 86.
1381. Populi et hospites de Ebensalva et villarum ad eam pertinentium aggregantur Saxonibus Sedium Megyes et Selyk. P. 194.
1381 Saxones praestabant de domibus numeralibus Regi collectam. P. 195.
1390 Nobiles in Terra Saxonum, signanter Bistricii. P. 213.
1390 Possessio Capituli Albensis Enyed gaudebat iisdem libertatibus, quibus Septem Sedes Saxonicales. p. 219.
1390.*) Saxones non praestabant nonam Capitulo Albensi. P. 219.
1412**) Ex speciali commissione Sigismundi Regis celebratur Judicium generale Bistricii. P. 410.

*) Vide Observ. in fine.

**) Vide inferius notam ad a. 1456. De Insurrectione Saxonum inter a. 1415 et 1419 et (S. Cod. Dipl. Tomo. IV) p. 2.

1418. Hospites et Valachi de Deltan obtinent Privilegiales a Michaelo Vajvoda Transalpino. P. 456.
1419 Septem Sedes. P. 468. (1402) hoc idem p. 311.

E Cod. Dipl. Tomo III.

Ánno

- 1426 Saxones Districtus Oppidi Cibiniensis. P. 118.
1434. Saxones inhabitatores Oppidi et Villarum ad Castrum Kükölövár spectantium praestabant decimam vini Capitulo Albensi Transilvaniae. Pag. 37.
1435 Decanatus Cibiniensis numerabat 60 Parochias et ejus Decanus obtinet Jus eppale in has Parochias. P. 77.
1440 Septem Sedes Saxonicae enumerantur. P. 93. Praeterea Sedes Medgyes et Selk. P. 95.
1440 Saxones celebrant Cibinii congregationem generalem P. 94.
1440 Berthalom vocatur Oppidum regale. P. 94.
1440 Nicolaus Ápafi restituit Gerebatum Communilitati Berthalom, p. 95 item 1440, p. 101 et 1441 p. 107.
1440 Birthalbinum fuit in Dioecesi Albensi Transilvaniae. P. 101.
1441 Septem Sedes Saxonicae praeter Megyes et Selk. P. 109.
1443 Plebani Sedis Talmács Dioecesis Strigoniensis p. 127.
1450 Saxonum septem sedium consuetudo et libertates memorantur, p. 180, item 1452 p. 184.
1451 Saxones in Nagy-Demeter et Terpény Sedis Bistriciensis vocantur hospites et Saxones Regales. P. 171, 172, 174.
1452 Saxonica Natio. Reg. Arch. T. IV. p. 103.
1453 Saxonibus septem sedium donatur Talmács in Comitatu Albae. P. 197 et 192.
1454 Plebanis Saxonice Decimae vini praestari jubentur. P. 203.
1454 Saxones evocantur ad Comitia. S. C. D. T. IV. p. 1.
1454 Saxones exercituent. Supl. C. D. p. 1, 1456 p. 24, 1456 p. 25.
1454 Saxonum census S. Martini. Supl. — p. 2, 1456 p. 26, 1457 p. 43., 1458 p. 51, 1467 p. 169, 1468 p. 185, 1469 p. 197 bis.
1456 Saxones p. 23 (S. C. D. T. IV.), 1456 p. 26, 1458 p. 51, 1458 p. 51, quinques 1458 p. 52, 1458 p. 53, 1459 p. 67 ter., 1459 p. 69, 1460 p. 71, 1463 p. 95, 1464 p. 117 bis., 1468 p. 189, 1468 p. 191, 1468 p. 192, 1468 p. 197 bis., 1468 p. 232, 1469 p. 199, 1470 p. 221, 1470 p. 222, 1471 p. 243 bis., 1471 p. 247, 1472 p. 249, 1472 p. 265, 1473 p. 275, 1474 p. 277, 1475 p. 305 ter., 1476 p. 313 ter., 1478 p. 338, 1478 p. 339, 1479 p. 341, 1480 p. 349 ter., 1481 p. 360 ter. 1482 p. 380 bis, 1484 p. 393.
1456 Saxones Insurgant (S. C. D. T. IV.) p. 24, 1467 p. 171, 1468 p. 191, 1469 p. 199, 1477 p. 318, 1481 p. 360. — Nota: inter 1415 et 1409 p. 2.
1459 Szászvárosienses jurisdictioni septem sedium ac Comitis Cibiniensis subjiciuntur. P. 245 C. D.
1459 Saxones membra Congregationis gralis judiciaiae, p. 252 C. D.
1464 Electio Comitis Nationis. P. 109 (S. C. D. T. IV.).
1464 Saxonum onus vecturae p. 119, 1469 p. 198, 1470 p. 221 (S. C. D.).
1464 Duea Sedes Medgyes et Selyk. P. 268 C. D.

- 1469 Decanatus Saxonici Capitulo albensi Transilvaniae subjecti enumerantur et Plebanis testandi facultas conceditur. P. 331.
- 1470 Duae Sedes Megyes et Selyk. P. 335.
- 1472 Saxonibus Civitatis Cibiniensis et septem sedium confertur Districtus Fogaras. P. 355.
- 1473 Saxones Septem Sedium potentiarii. R. A. T. IV. 252.
- 1475 Saxonum Cleri jurisdictio eclesiastica, p. 301. (S. C. D. T. IV).
- 1477 Electio Judicium Regiorum. P. 312 (Suppl. —).
- 1477 Jiisdem aggregantur bona Abbatiae de Kreuz. C. D. T. III. p. 411.
- 1482 Saxones an praestent telonium? P. 338 (Suppl. —).
Adde: Saxones 1469. Reg. A. T. III. p. 42 et 1471 p. 47.
- 1483 Septem Sedibus unitur Districtus Fogaras. C. D. p. 435 et 439.
- 1484 Saxones mittunt legatos ad Regem. P. 446.
- 1486 Septem et duae sedes Saxonum, ad quos Mathias Rex suosmittit Commissarios. P. 454.
- 1486 Saxones in Alvincz. P. 451
- 1486 Saxones Regales. P. 451.
- 1486 Nobiles in medio Saxonum possessionati. P. 461.
- 1486 Saxones praestant subsidium. S. C. D. T. V. p. 20, 1486 p. 28.
- 1486 Septem et duae sedes. (S. —) P. 1 et p. 20, 1490 p. 89 et 90,
1491 p. 94, 1508 p. 351, 1510 p. 345, 1511 p. 383.
- 2486 Comissarii Regii mittuntur ad Saxones. (S. C. D. T. V.) P. 1, 1510 pag. 345.
- 1486 Processus tributi. (S. —) P. 22.
- 1486 Subsidium. (S. —) P. 23, 1487 P. 37.
- 1488 Saxones non solvunt tributum. (S. —) P. 59 bis., Tributum Varadiense 1492 p. 414.
- 1488 Septem sedes. (S. —) P. 59, 1490 p. 75 et 89, 1491 p. 93, 1496 p. 169, 1497 p. 181, 1499 p. 203, 1501 p. 282, 1503 p. 195 bis., 1504 p. 299.
- 1489 Mensura, pondera. (S. —) P. 71.
- 1490 Duae sedes Megyes et Schelk. (S. —) P. 79, 1495 p. 149.
- 1490 Comitis nationis Saxonicae electio et confirmatio. (S. —) P. 75., 1491 p. 95.
- 1491 Saxones per nobiles non nisi coram foro saxonico lite impetantur. (S. —) P. 94, 1494 p. 141 et 142, 1500 p. 269, 1511 p. 383.
- 1491 Saxonibus Siculi damna intulerunt. (S. —) P. 94.
- 1492 Saxones prosequantur contra nobiles. (S. —) P. 113.
- 1493 Saxonum census. (S. —) P. 133.
† Saxonum militandi onus. — Vide Militia.

E Cod. Dipl. Tomo IV. et Suppl. Cod. Dipl. Tomo V.

Anno

- 1494 Saxones civitatis Cibiniensis et Septem ac duarum sedium obtinent confirmationem donationis Abbatiae de Kertz, et ejus bonorum pro praepositura Cibiniensi 1477 factae. C. D. p. 13 – 19.
- 1494 Saxones contributionem nonnisi Thesaurario administrent. S. C. D. pag. 141.
- 1495 Centumviri apud Saxones. S. — p. 149.
- 1496 Septem Sedes. C. D. p. 27.

- 1497 Jobbagiones 10 annis in fundo Saxonum habitantes non repetantur amplius. S. — p. 181.
- 1497 Taxarum pensio administretur magistro Civium Cibiniensi, non Vajvodae. S. — p. 181.
- 1497 Saxones tenent exploratores. S. p. 181.
- 1498 Valachi Saxonibus damna inferunt. S. — p. 199.
- 1498 A Saxonibus victualia milites ne extorqueant. S. — p. 193.
- 1498 Duae Sedes (Medgyes et Selk). C. D. p. 44. et 45.
- 1499 Duae Sedes (Medgyes et Selk). C. D. p. 43.
- 1499 A Saxonibus in Comitatibus non exigantur Birsagia. S. — p. 203.
- 1499 Emigratio e fundo Saxonum ad Comitatus prohibetur. S. — p. 203 bis.
- 1499 Decanatus Saxonici enumerantur. C. D. p. 393.
- 1499 Clerus Saxonicus libere potest testamenta facere. C. D. p. 393.
- 1502 Saxones per singula capita insurgant. S. — p. 287.
- 1503 Saxones tenent jus ad Fogaras. S. — p. 295 bis.
- 1503 Causae profanae ne transferantur ad Forum Ecclesiast. S. 295 bis.
- 1504 Saxonum insurectio. S. — p. 299.
- 1504 Lis inter Plebanos Sedis Schelk et Eppum albensem ratione decimorum. C. D. p. 103—109.
- 1506 Saxones habebant 14. Cojudices apud tabulam judiciariam Vajvodalem. S. — p. 337.
- 1506 Saxonibus Slavi et Valachi injurias inferunt. S. — p. 343.
- 1507 Saxonum treuga cum Valachiae Principe. S. — p. 345.
- 1507 Malefactores Saxonibus damna inferentes puniendi. S. — p. 345.
- 1508* Saxones. Reg. Arch. T. III. p. 230.
- 1508 De modo Saxones taxandi. S. — p. 351.
- 1508 Saxonibus homines Vajvodales in descensionibns expensas non faciant. S. — p. 355.
- 1508 Saxones insurgant. S. — p. 355 bis., 1509 p. 345, 1508 p. 354.
- 1508 Saxones offerunt subsidium. S. — p. 356. Vehunt bombardas 1508 pag. 356.

(Va urma).

✓ CONSTANTINU BRANCOVANU.

Drama in cinci acte.

(Continuare).

SCEN'A VI.

(Ua camera la Stefanu Cantacuzino).

Stol. Const. Cantacuzino, Stefanu Cantacuzino, Stirbei, Vacarescu,
Dudeșcu.

Stol. C. Cantacuzino.

Nu este indreptare

In tiera cu putintia, pre catu acésta stare

De lucruri este fapt'a acestui Domnu betranu.

Elu nu mai are 'n sufletu nimic'a de Romanu!

Candu elu mergea la arme ēu Turcii, candu Sultanulu
Inträ la cortu, la usia puneau pre Brancovanu
Ingennchiatu, cu capulu plecatu chiaru in tierana.
Elu se plecă la tōte! O tiéra mea romana!
Te-a 'ngenuchiatu pre tine, si crudu te-a umilitu
Voindu ca se-si pastreze unu tronu nesuferitu!
Sub sceptru ce elu tîne, alu seu braciu se'mladie;
Se cere mana juna si sufletu cu mandrie.
Ua mana cu putere, unu sufletu nesupusu
Acei politici slave, ce tiéra nostra a pusu
In trist'a sa cadere, că se se umilésca
Si drepturile sale la altii se cersiésca.
Unu Domnnu care se scie, candu timpulu ar veni,
Cu armele in mana in lupta a muri.
Ca-ci este mare numai celu care, bunaóra,
Candu va voi atuncea e 'n stare că se móra.
Acela e Domnu mare. Toti cati in viéti'a loru,
Treeu dilele in pace, suntu trantori in poporu.
Dar' Brancovanu dórme. Si tier'a, vai! viséza
La dile de marire, ce astadi incetéza.
Tractate cu strainii, prin care vinde loru,
Puterea tierei sale p'unu sprijinu trecatoru;
Loviri si biruri grele, petreceri, nunti, boteze;
Parade, ziafete, nu potu se invieze
In neamulu ce s'abate nimicu, ce s'a perduto
Si-a fostu odata mare si la Domni mari placutu.
E trista fatia tierei, că totu ce 'mbetranesce.
Că totu ce slabiciunea, séu mórtea ilu lovesce.
Sa returnamu pre Domnulu!

Vacarescu.

Dar' Domnulu e iubitu
De Turci, de Nemti, de tiéra.

Stol. Const. Cantacuzino.

De Turci e parasitu.

Vacarescu.

Dara Domnii ce-au sa vina, totu ast-felu au se faca
Si tronulu se 'njosésea că la straini sa placa.

Mihaiu sp. Cantacuzino.

Pre care voi alege, va fi unu mare Domnu.
Acela va sa 'naltie alu patriei lui tronu.

Fu lunga-a lui domnia. Unu populu care face
Mostenitori stapinii, in lantiuri lui ii place.

Stefanu Cantacuzino (privindu pre feréstra).
Tigane'a vrajitóre aduna langa ea
Poporulu. Ce ii dice? Privescu spre cas'a mea.
Vreti se o chiamu aici, se spuna viitorulu?

Stol. Const. Cantacuzino.

Se vina, ca-ci printr'insa vomu sci ce vrea poporulu;
Ce cugeta. Celu mare se 'ntrebe pre celu micu.

(Stefanu face semnu pre feréstra tigancei cá se se urce).

Cei d'inainte, Tîganc'a.

Tîganc'a.

Boeri, la fie-care din voi pociu se ve dicu
Ce a sa vi se 'ntempele.

(Ea scôte ghioculu si ilu consulta, pre candu tine de mana pre Stefanu Cantacuzino).

Ghioculu spune multe; prin móre si tradare,
Vei merge la domnia si la putere mare.
Calca-vei sub picioare pre toti vrajmasii tei...
Dar' dupe tronu vediu lacrimi, vediu sange, vediu calei.
Ce nasee din tradare, ér prin tradare móre;
Dreptatea se ascunde, nu pierde sub sóre.

Stol. Const. Cantacuzino.

Tiganca blastemata de ce vorbesci tu reu?

Tîganc'a.

Vrei cá se-ti spunu si tie ce-a fi de capulu teu?
Candu resbunarea órba, te va 'mbêta pre tine,
Tu vei vedea alaturi, murindu in aspre chine,
Totu ce iubesci in lume!

Vacarescu.

Taci, nu vorbi asia!

Tîganc'a.

Caintia cá pre Iud'a pre tine va mustr'a.
Dar' prin marótia móre tu vei spala tradarea.

(Catre Stefanu Cantacuzino).

Ta vei avea de scire chiaru astadi de chiamarea
La tronu! dar' ursitórea urméza calea ei!

Nu poti opri lovirea. Aveti in creeri smei;
Ei turbura fecior'a candu mintea ii lovesce
Si ca p'ua flóre trista o facu de se palesce.
Femeia maritata isi uita cas'a ei,
Si datoria santa ce are de ai sei.

Pre unu voinicu ilu schimba in sufletu de muiere.
Pre cei mari ii imbatu de fala si putere.
Voi cate trei si altii sunteti loviti de smei.
Se ve descantu sciu bine. Priviti voi dragii mei?

(Ea scóte nisce jérburi uscate, pre care le mesteca in gura).
„Harduat! harduat! harduat! smec scopien bejin otrava
Bijia, nutar, nebudet bozdi amint tako.“

Acuma, fiti in pace, ca ci smei au se sbóre,
Si voi veti perde dorulu marirei trecatóre,
Ce face bietii ómeni d'atatea mii de ani,
Se lupta cá se surpe tiranii pre tirani,
De nu va trece reulu, atunci s'aveti de scire,
Ca tiéra isi va perde putere si unire.
Si voru se vina lupte si venetici straini,
Ce au se schimbe tiér'a in nisce campi de spini.

Stol. Const. Cantacuzino.

Tiganca, spune noua, cine ti a dîsu a dice
Ce-ai disu? si cine, cino ti-a spusu se vini aice?

Tîganc'a.

Ghioculu spune tóte, voi sunteti prinsi de smei.
Stefane, iea aminte domnia se n'oiei!

(Ese).

Cei d'inainte. Spat. Mihaiu Cantacuzino.

Spat. Mihaiu Cantacuzino.

V'aduec ua veste buna; dar' voi vreau se'mi jurati
Ca veti pestra scumpu tain'a, se nu o venturati.

Stefanu Cantacuzino.

Eu juru pre a mea cinste!

Toti.

Juram cu totii! Spune!

Spat. Mihaiu Cantacuzino.

Aceste dile negre incep a fi mai bune.

Ne cere chezasia ca nu se va scula
Poporulu, ca pre Domnulu putemu alu inhira,
Si Pórt'a va tramite firmanu de 'nlocuire.
Ne cere chezasie, si'ndata se damu scire.
Cetiti scrisórea acésta tramisa de Mihaiu
Fostu Domnul in tiéra ceea.

(Ei cetescu fie-care scrisórea).

Stol. Const. Cantacuzino.
Tu grija se nu ai.
Ilu vomu lega si tiér'a in palme tóta-a bate.

Spat. Const. Cantacuzino.
Dar' Pórt'a cere noa dovedi despre tractate
Faecto cu 'mperatulu Rusiei.

Stol. Const. Cantacuzino.
Din fericirea mea,
Le amu aici acasa, vreti voi a le vedea?
Vedeti si faceti list'a, asia cum ve voiu spunc.
Tractatu cu Rusii face, pre Turci vrendu se-si resbune.
Tradare! . . .

Vacarescu.
Catre Pórt'a, dar' nu catre Romani.
Ua fapta ce-lu cinstesce: urasce pre pagani!

Bujorénu.
Acela ce nu este cu Pórt'a, nici cu tiér'a.
Nu este.

Stol. Const. Cantacuzino.
Se nu ne perdemu séra.
Bani taie elu la Vien'a cu chipu-i s'alu lui nume
Si ale tierei arme, se se vorbésca-n lume.

Vacarescu.
Dar' asta dovedesce, ca este mare omu
Si ca pre tronulu tierei este romanu, unu Domnul!
Voi faceti dar' ua crima, virtuti ce elu le are?
Nu, stolnice! acésta e ce ilu face mare!

Spat. Mihaiu Cantacuzino.

Ce are Vacarescu, atatu de se 'mladie
Candu este intrebare de a lovi 'n domnie?

Vacarescu.

Dreptatea inainte de tóte pre pamantu,
Si pentru socii nostri si pentru cei ce suntu
Cu noi in neunire. Dreptatea se lovesce,
Dar' ea nu se ucide; currerdu, tardiu domnesce.

S tol. Const. Cantacuzino.

Asia dar' nu puni pén'a aici că se subsciri?
Pre Dumnedieu, pre mortii parinti si pre cei vii,
Eu voiu subscri; dar' fara a da a mea lovire
La radie'n care ochiu'mi se'mbata de marire.

Stefanu Cantacuzino.

Voiu mai preface list'a. Se nu ne despartim.
Prilegiulu ce s'arata noi n'a se-lu mai gasimu.
Chiamati aici pre greculu si dat-i chezasia
Ca respundeti de Domnulu. Se vina mazilia.

(Va urma.)

Nr. 195. 1868.

Protocolulu siedintiei lunarie a comitet. asociat. trans. rom.

tinute in 4. Aug. c. n. a. c. sub presidiulu Rev. D. vicepres. I. Hanni'a, fiendu de facia DD. membrii Ilustr. sa D. consil. guver. P. Dunc'a, Ilustr. sa D. consil. de finantia P. Manu, D. senatoriu Petru Rosc'a, D. advocatu dr. Ioanu Nemesiu, D. parochu si profes. Zach. Boiu, secret. II. I. V. Rusu, D. capitanu si cassariu alu asociat. Const. Stezariu si D. redact. si bibliot. alu asociat. N. Cristea.

§. 79. D. dr. Ioane Nemesiu impartasiesce proiectulu de bugetu preliminariu pentru viitoriulu anu alu asociat. 186^{8/9}, prelucratu din partea comisiunei alese spre acestu scopu.

Carele proiectu aici sub a) alaturatu discutanduse si priminduse in totu coprinsulu seu din partea comitet., se decide a se asterne prosimei adunari generale cu urmatoriele adause:

a) Cu privire la p. I. referitoriu la onorariulu secret. II. comitet. din considerarea inmultirei agendelor secretariale, afla cu cale a recomandá inmultirea acelui onorariu, dupa imprejurari.

b) Ér' in privintia remuneratiunei secret. I. D. G. Baritiu că redactoriu alu foiei asociat. comitet. amesuratu conclusului seu din 1. Noembre 1867 §. 121 recomenda cu tóta caldur'a, că adunarea generala se binevoiésca a asemná numitului dn. redactoriu alu foiei asociat. o remuneratiune amesurata pentru anulu c. 1868.

§. 80. D. cassariu alu asociat. presentéza conspectulu despre starea cassei asociat. pre tempulu acestei siedintie, din care conspectu se vede, cumca cass'a asociat. — dupa subtragerea erogatelor dę pana acum — are in proprietatea sa sum'a totale de 29,748 fr. 99 cr.

Se iea spre scientia.

§. 81. Totu D. cassariu aduce la cunoscintia comitet., cumca D. proprietariu in Sasu-Reginu I. P. Maieriu pre langa sum'a de 105 fr., oferita la fondulu asociat. in an. tr., a mai oferitu acum alti 105 fr. in obligatiuni urbar.; deci conformu §. 6 a lin. 1) din statute propune, că numitulu dn. oferitoriu se se dechiare de membru fundatoriu alu asociatiunei.

Conclusu. Propunerea Dului cassariu priminduse, comitet. si-va tiené de o placuta detoria pre D. oferitoriu, conformu §§loru 6 (alin. 1) si 23 lit. d) din statute, alu propune si recomendá prosimei adunari gen. spre a se acceptá de membru fundatoriu si a i se dá respectiv'a diploma.

§. 82. Asemene aduce D. cassariu la cunoscintia comit., ca comun'a Telciu din district. Naseudului inca a oferit la asociat. 100 fr. in 5 buc. obligatiuni ale imprumutului de statu din 1854, si totu cu acést'a ocasiune raportéza si despre alti bani incursi la fondulu asociat. dela siedint'a trecuta pana la siedint'a presenta, că tacse de m. ord.

Conclusu. Se iea spre scientia cu acea adaugere, ca comun'a Telciu prin ofertulu seu satisfacundu §. 6 alin. 2 din statute, se va propune viitórei adunari gener. spre a se primi intre membrii ord. ai asociat. pre viétia, ér' banii incursi că tacse de membr. ord. se voru publicá regulatu că si pana acum in foi'a asociatiunei.

§. 83. Se mai raportéza despre venderea unei bucati manufacturi (opregie) dela espositiunea din Brasiovu prin D. negotiatoriu din Lugosiu Iov'a Popoviciu cu pretiulu de 15 fr. v. a.

Se iea spre scientia.

§. 84. Secret. II. presentéza concursulu docentelui din Boosu Petru Gram'a referitoriu la unulu dintre cele 2 premia, a cate 25 fr. v. a. destinate pentru aceli docenti populari, cari

cu ocasiunea viitórei adunari generale, voru dovedi ca au prasit cele mai multi oltoi.

Conclusu. Concursulu din preuna cu documentele acluse se voru propune adunarei generale spre a se luá in cuviintioasa consideratiune:

§. 85. Se presentéza o scrisóre a studentului dela scól'a Ung. Altenburg Georgie Vintila, prin carea trimetiendusi testemoniulu despre progresulu doveditu in semestr. II. alu n. scol. 186 $\frac{7}{8}$, totu odata róga pre comit., că din considerarea nepotentiei sale de a subsistá cu stipendiulu anuale de 330 fr. v. a. avutu pana acum, se binevoiésca a propune adunarei gener., urcarea stipendiului seu pana la sum'a de 450 fr. v. a.

Conclusu. Testimoniulu despre progresulu stipendiatului asociat. se iea spre scientia, ér' incatul pentru cererea referitoré la inmultirea stipendiului pre an. scol. viitoriu, aceea se va aduce la cunoscient'a adunarei generale spre a se luá in cuviintioasa consideratiune.

§. 86. Se presentéza o alta scrisória a ascultatorilor de preparandia in Prag'a, anume: a lui Georgie Munteanu si St. Torpanu, prin carea trimetiendusi spre vedere absolutoriale sale de preparandia doveditorie de unu progresu bunu in obiectele propuse: totu odata si esprime cea mai fiésca multiumita, pentruca fura impartasiti cu stipendia din partea asociatiunei.

Se iea spre scientia.

§. 87. Se mai presentéza testimoniale scol. pre sem. II. a. 186 $\frac{7}{8}$ ale studentilor stipendiati ai asociatiunei dela scól'a reale din Sibiu si Brasovu, si anume a lui Iosifu Masimu si Const. Popoviciu, cari ambii au reportatu clase de progresu prim'a cu eminentia.

Se iea spre scientia.

§. 88. Se raportéza despre cartile daruite in favórea bibliotecii asociat. si anume: a) prin D. advocatu dr. I. Nemesiu s'a daruitu 72 bucati opuri de insemnataate mai alesu din specialitatea istorica; b) prin D. profesoriu gimn. in Craiov'a Sim. Mihali s'a daruitu 1 exempl. din opulu intitulatu: „Elemente de istoria naturale“ edata de domni'a sa in a. 1868 p. I. II. III.

Conclusu. Comitetulu esprime Dd. daruatori multiumita protocolarmente, ér' D. bibliotecariu se insarcinéza, că cartile daruite se le tréca in registrulu cartiloru bibliofecei asociat., si totu odata catalogulu respect. se'l publice in foi'a asociatiuni.

§. 89. Infine secret. II. cetesce raportulu seu despre activitatea comitet. asociat. in decursulu anului curente 186 $\frac{7}{8}$,

care raportu incuviintienduse se decide a se ceti in viitor'a adunare generale.

Cu aceste siedinti'a comitet. asociat. inceputa la 4 ore d. amiasi, se inchia pre la 8 ore sera. Datulu ca mai susu.

I. V. Rusu mp.

secret. II.

I. Hannia mp.

vicepres.

Ad Nr. 195/1868.

Proiectu de bugetu pre 186^{s%}

pentru asociatiunea transilvana romana pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.

A) Intrate.

Dupa §. 26 alu statutelor dispune asociatiunea peste $\frac{4}{5}$ din interesele fondului de resvera si din tacele membrilor etc., si adeca dupa conspectul cassei aici alaturatu:

	fr.	cr.
a) Bani gata	1554	40
b) Din interesele asemnatiunilor ipotecarie	724	—
c) Din interesele obligatiunilor urbariale	285	13
d) Din interesele obligatiunilor Metalliques	13	12
e) Din interesele obligatiunilor de imprumutulu nationale	51	8
f) Din interesele dupa asemnatiunile ipotecarie ce voru intra in lun'a acest'a	362	—
g) Restantiile prenumeratiunei la „Transilvania”	33	—
Sum'a	3022	73

B) Erogande.

	fr.	cr.
1) Remuneratiune pentru secretariulu II.	200	—
2) Onorariulu unui juristu aplecatu ca scriitoriu in cancelari'a asociatiunei	100	—
3) Spesele cancelariei	200	—
4) Doua stipendie de cate 100 fr. pentru ascultatori de jura la universitatii ori academii afara de patria	200	—
5) Unu stipendiu pentru unu ascultatoriu de jura la academ'a din patria	80	—
6) Unu stipendiu pentru unu ascultatoriu de politehniciu	300	—
7) Doua stipendie de cate 300 fr. pentru ascultatori de filosofia si profesori de gimnasia	600	—
8) Doua stipendie de cate 330 fr. pentru agronomisti	660	—
9) Doua stipendie de cate 50 fr. pentru gimnasisti	100	—
10) Doua stipendie de cate 50 fr. pentru studinti la scole reale	100	—
11) Ajutoriu pentru unu sodalu, care voiesce a se face maestru 50 fr., si pentru doui invetiacei de meseeria, cari au de a se face sodali cate 25 fr., cu totul	100	—
12) Doua premie de cate 25 fr. pentru aceli, cari pana la adunarea generala proxima voru dovedi ca au prasitul mai multi oltoi	50	—
13) Spese ecstraordinarie si si pentru biblioteca	100	—
Sum'a	2790	—

	fr.	cr.
Scotienduse din intrate	3022	73
erogandele	2790	—
Remane restu	232	73
C) Bugetulu făiei „Transilvania.”		
I. Spesele editiunei pe anulu intregu 186 ^{8/9} , dupa pre- liminariulu Domnului secret. I. Georgie Baritiu	920	—
II. Venitulu din prenumeratiune pana acum	850	—
Restu neacoperituu	70	—

Sibiu, 3. Augustu 1868.

Publicarea banilor incursi

la fondulu asociat dela siedinti'a comitet. asociat. din 7. Iuliu
c. n. a. c. pâna la siedinti'a acelua din 4. Aug. c. n. a. c.

1) Dela D. provisoru alu fundatiunei Siulutiane Vasilie Albini tacs'a de m. ord. pre an. cur. 186 ^{7/8}	5 fr.
2) Prin D. adm. protopopu si col. asoc. in Abrudu Ioanu Galu s'au trimesu la asoc. 55 fr. si anume:	
a) Dela Rev. D. protop. on. Alesandru Amosu Tobiasiu tacs'a de m. ord. pre an. 186 ^{7/8}	5 "
b) Dela D. adv. Mateiu Nicol'a tacs'a de m. ord. pe an. 186 ^{7/8}	5 "
c) Dela D. asesoriu de Sedri'a com. Basiliu Bosiot'a tacs'a de m. ord. pre an. 186 ^{7/8}	5 "
d) Dela D. fiscalu comit. Dion. Tobiasiu tacs'a de m. ord. pre an. 186 ^{7/8}	5 "
e) Dela D. negot. Al. Lazaru tacs'a de m. ord. pre a. 186 ^{7/8}	5 "
f) Dela D. parochu gr. or. in B. Poiani Ioanu Iancu tacs'a de m. ord. pre an. 156 ^{7/8}	5 "
g) Dela D. adm. protop. Ioanu Galu tacs'a de m. ord. pre an. 186 ^{6/7} , si 186 ^{7/8}	10 "
h) Dela D. negot. Sév. Henzel tacs'a de m. ord. pre a. 186 ^{7/8}	5 "
i) Dela D. senat. mag. C. Comanu tacs'a de m. ord. pe 186 ^{7/8}	5 "
k) Dela D. jude com. in Abrudu-Satu Al. Vasiliu tacs'a de m. ord. pre an. 186 ^{5/6}	5 "
	Sum'a 55 fr.
3) Dela D. asesoriu la tabl'a reg. si adv. dipl. Nicolae Gaietanu tacs'a de m. ord. pre an. 186 ^{7/8}	5 "
4) Dela D. prof. gimn. Sim. Mihali tacs'a de m. ord. pre a. 186 ^{7/8}	5 "
5) Prin D. protop. si col. asoc. Ioanu Petricu s'au trimesu la fon- dulu asoc. 15 fr. v. a. si anume:	
a) Dela D. protop. Iosifu Baracu tacs'a de m. ord. pre a. 186 ^{7/8}	5 "
b) Dela D. parochu in Poian'a Sarata Ioanu Baloiu tacs'a de m. ord. pre an. 186 ^{7/8}	5 1
c) Dela D. parochu in Bresieu Spiridonu Dimianu tacs'a de m. ord. pre an. 186 ^{6/7}	5 "
	Sum'a 15 fr.
6) Prin Rev. D. canoniciu metrop. si col. asoc. Ioane Fekete s'a trimesu la fondulu asoc. ca tacs'a de m. ord. 90 fr. si anume:	

a) Dela Rev. Dsa tacs'a de m. ord. pre an. 1867/8	5 fr.
b) Dela Rev. D. canonicu metrop. Const. Papfalvi tacs'a de m. ord. pre an. 1867/8	10 "
c) Dela Rev. D. can. metr. I. Chirilla tacs'a de m. ord. pe 1867/8	5 "
d) Dela Rev. D. can. metr. A. Vestemianu tacs'a de m. o. pe 1867/8	5 "
e) Dela Rev. D. can. metr. E. Vlassa tacs'a de m. ord. pe 1867/8	5 "
f) Dela Rev. D. not. cons. St. Manfi tacs'a de m. ord. pe 1867/8	5 "
g) Dela D. vicenot. cons. Sim. P. Mateiu tacs'a de m. ord. pe 1867/8	5 "
h) Dela D. vicerectoru S. Teod. Deacu tacs'a de m. ord. pe 1867/8	5 "
i) Dela D. profesorul Gabriele Popu tacs'a de m. ord. pe 1867/8	5 "
k) Dela D. prof. gimn. Dem. Farago tacs'a de m. ord. pe 1866/7	5 "
l) Dela D. prof. gimn. I. M. Moldovanu tacs'a de m. ord. pe 1867/8	5 "
m) Dela Rev. D. can. metr. Gr. Mihali tac'sa de m. ord. pe 1867/8	5 "
n) Dela Rev. D. vic. capit. C. Alutanu tacs'a de m. ord. pe 1867/8	10 "
o) Dela Rev. D. prep. capit. Bas. Ratiu tacs'a de m. ord. pe 1866/7	10 "
p) Dela R. D. super. manast. Er. Albani tacs'a de m. ord. pe 1863/4	5 "
	Sum'a 90 fr.
7) Dela D. asesoriu si jude singulariu in Borgo-Prundu Daniele Lic'a tacs'a de m. ord. pre anii 1865/6, 1866/7 si 1867/8	15 fr.
8) A mai incursu la cass'a asociatiunei transilvane:	
a) Dela II. sa D. I. cav. de Alduleanu tacs'a de m. ord. pe 1867/8	5 "
b) Dela D. senatoriu Petru Rosc'a tacs'a de m. ord. pe 1867/8	5 "
c) Dela D. capitanu T. Stanislau tacs'a de m. ord. pe 1867/8	5 "
d) Dela D. notariu com. in Saadu I. Macelariu tacs'a de m. ord. pe 1867/8	5 "
e) Dela D. par. si prof. Z. Boiu tacs'a de m. ord. pe 1867/8	5 "
f) Dela Rev. D. protop. in Hatiegu I. Ratiu tacs'a de m. ord. pe 1867/8	5 "
g) Dela D. fiscalu pens. in Sasu-Sebesiu Greg. de Popu tacs'a de m. ord. pe 1866/7 si 1867/8	10 "
	Sum'a 40 fr.
9) D. propriet. in Sasu-Reginu I. P. Maieriu a trimesu la cass'a asoc. in un'a obligatiune urb. Nr. 12,273 cu couponii dela 1. Ian. 1869 sum'a de . . . . . (care suma adauganduse la alta suma de 105 fr. trimesi in a. tr. la asoc. de numitulu Domnu, s'a facutu memb. fundat. alu asoc. trans.)	105 fr.
10) Comun'a Telciu din distr. Naseudului a oferit la asoc. prin D. fiscalu I. Florianu in 5 bucati oblig. alu imprumutulu de statu din 1854 Nr. 18,531, 18,610, 18,611 si 31533 cu couponii din 1. Ian. 1869 si Nr. 13,031 cu couponii dela 1. Octobre 1868 sum'a de . . . . . (facenduse m. ord. alu asoc. pentru totudeauna.)	105 fr.
11) D. negotiat. in Lugosiu Iov'a Popoviciu trimesu pretiulu unei manufacture (numita opregii) dela espositiunea din Brasiovu, venduta de Dsa, in suma . . . . . Sibiuu, in 4. Augustu 1868.	15 fr.

Dela secretariatulu asoc. trans.